

شرکت مادر تخصصی تولید نیروی

برق حرارتی

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

مقام تصویب کننده : معاون راهبری تولید

مقام ابلاغ کننده : مدیر عامل

ممنوع

دریافت کنندگان سند جهت اجرا :

- مجریان طرحها
- مدیران عامل شرکت‌های تولید نیروی برق
- مدیران عامل شرکت‌های مدیریت تولید برق

اسناد مرتبط :

- آیین نامه حفاظت فنی و بهداشت کار به تاریخ ۸۷/۱۱/۱۳ مصوب وزیر کار و امور اجتماعی

شرکت مادر تخصصی تولید برق
برق حرارتی

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴- ۱۳۹۷ / ۱۲ /

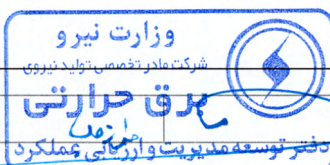
شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدیدنظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

فهرست مطالب

۲	مقدمه.....
۲	۱- هدف.....
۲	۲- محدوده اجرا.....
۲	۳- تعاریف.....
۳	۴- مسئولیتها.....
۳	۵- روش اجرایی.....
۳	۵-۱- بازدید ها و بازرسی ها.....
۴	۵-۲- مقررات و اصول ایمنی بهره‌برداری صحیح از لیفتراک.....
۵	۵-۳- مقررات ایمنی کار با لیفتراک.....
۶	۵-۴- خالی کردن بار تریلر.....
۶	۵-۵- اطلاعاتی جهت جلوگیری از واژگون شدن.....
۶	۶- بازننگری.....
۷	۷- اسناد مربوطه و پیوست.....
۸	۸- کنترل سند.....

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴- ۱۳۹۷ / ۱۲

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدید نظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

مقدمه

با توجه به وقوع حوادث احتمالی در زمان استفاده از لیفتراک و لزوم پیشگیری از خطرات مرتبط هنگام بهره‌برداری در زمان فعالیتهای تعمیراتی و بهره‌برداری نیروگاهها و جابجائی روزانه کالاها در انبارها و نصب دستگاهها، ضروری است نسبت به اتخاذ تدابیر ایمنی و پیشگیرانه جهت حفاظت از سلامت کارکنان و تجهیزات اقدامات مقتضی انجام پذیرد. لیفتراک مانند هر وسیله نقلیه دیگر نیازمند نگهداری مناسب و بازرسی‌های فنی دوره‌ای است؛ زیرا در غیر اینصورت ممکن است صدمات قابل توجهی به نیروی انسانی، کالاها، تجهیزات و چرخه تولید برق وارد آورد. تدوین این دستورالعمل در راستای یکسان‌سازی عملکرد اقدامات ایمنی مرتبط با لیفتراک در تمامی شرکت‌های زیرمجموعه می‌باشد.

۱- هدف

- ۱-۱- پیشگیری از بروز حوادث انسانی، تجهیزاتی و زیست محیطی؛
- ۱-۲- ارتقاء ایمنی در عملیات جابه‌جایی کالا، قطعات و تجهیزات؛
- ۱-۳- رعایت الزامات ایمنی لیفتراک مندرج در قانون کار و استانداردها و توصیه‌های سازنده لیفتراک؛

۲- محدوده اجرا

مجریان طرح‌ها و کلیه شرکت‌های زیرمجموعه شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی؛

۳- تعاریف

۳-۱- HSE: به منظور سهولت کار حروف اول سه اصطلاح بهداشت Health، ایمنی Safety، محیط زیست Environment، به شکل HSE مخفف شده است.

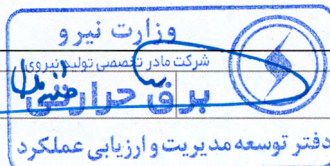
۳-۲- لیفتراک: ماشینی است که دارای یک دکل، شاخک و ملحقات که با توجه به نوع فعالیت برای حمل و نقل، جابجایی و انبارنمودن بارها در اشکال و ظرفیتهای مختلف طراحی و ساخته می‌شود و متناسب با نوع کار و محیط، از سوخت‌های فسیلی، گاز یا برق استفاده می‌کند.

۳-۳- ظرفیت مجاز: حداکثر بار مجاز ایمنی که توسط لیفتراک جا به جا می‌شود و به وسیله کارخانه سازنده بر روی پلاک مشخصات ماشین درج شده است.

۳-۴- ملحقات لیفتراک: کلیه تجهیزاتی که توسط شرکت سازنده لیفتراک مطابق با استانداردهای لازم برای حمل و جا به جایی بارهای خاص به دکل یا شاخک لیفتراک اضافه می‌شود.

۳-۵- تجهیزات کنترلی: تجهیزات کنترلی نظیر نشانگرها (Gauge)، کنترل‌کنندها و نشانگر سرعت که بوسیله آنها وضعیت و عملکرد لیفتراک تحت کنترل درمی‌آید.

۳-۶- اپراتور: راننده لیفتراک، شخصی است دارای گواهینامه رسمی رانندگی ویژه لیفتراک که از مهارت و تجربه کافی برای رانندگی و اپراتوری لیفتراک برخوردار بوده و همچنین گواهینامه مهارتی، توسط شرکت سازنده لیفتراک یا مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای اخذ کرده است.

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴-۱۲/۱۳۹۷

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدیدنظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

۳-۷- بازرس لیفتراک: اشخاص حقیقی و یا حقوقی که برای انجام تست‌های ایمنی و بازرسی فنی لیفتراک، آموزش دیده و دارای پروانه اشتغال بکار مشاورین ایمنی و حفاظت فنی از وزارت کار، تعاون و امور اجتماعی یا اداره استاندارد می‌باشند.

۳-۸- گواهینامه سلامت فنی و ایمنی (Certificate): سندی است که توسط شرکت/ شخص بازرسی فنی مورد تأیید اداره کار یا اداره استاندارد صادر شده و تضمین کننده سلامت فنی و ایمنی لیفتراک می‌باشد. تمدید سالیانه اعتبار این گواهی نامه الزامی است.

۳-۹- مسئول لیفتراک: شخصی است که اپراتور زیر نظر وی کار می‌کند.

۳-۱۰- شرکت: کلیه شرکت‌های مدیریت تولید، نیروگاه‌های در حال ساخت، شرکت‌های تعمیرات نیروگاهی.

۴- مسئولیت‌ها

۴-۱- مسئولیت تامین و تخصیص منابع کافی برای اجرای این دستورالعمل برعهده مدیر عامل شرکت می‌باشد. در مورد نیروگاه‌های در حال ساخت این مسئولیت برعهده مجری طرح مربوطه می‌باشد.

۴-۲- مسئولیت شناسایی و معرفی شرکت سازنده و یا مراکز رسمی و معتبر بازرسی فنی و ایمنی به واحد پشتیبانی و مالی به عهده واحد HSE شرکت می‌باشد.

۴-۳- مسئولیت عقد قرارداد با شرکت سازنده و یا مراکز رسمی و معتبر بازرسی فنی و ایمنی به عهده واحد مالی و پشتیبانی می‌باشد.

۴-۴- مسئولیت اجرای مقررات و اصول ایمنی کار و بهره‌برداری از لیفتراک برعهده اپراتور می‌باشد.

۴-۵- مسئولیت اطمینان از عملکرد درست و ایمن لیفتراک و نظارت بر فعالیت‌های اپراتور با مسئول لیفتراک می‌باشد.

۴-۶- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل برعهده واحد HSE شرکت می‌باشد.

۴-۷- مسئولیت تکمیل و نگهداری اطلاعات و سوابق تعمیراتی، بازرسی و گواهینامه‌های مربوط به لیفتراک و اپراتور، مطابق (چک لیست کد: FR-80-288-0) و (فرم کد: FR-80-299-0) برعهده مسئول لیفتراک می‌باشد و لازم است نسبت به رفع موارد عدم انطباق اقدام لازم بعمل آید.

۴-۸- مسئول انجام معاینات پزشکی و اطمینان از سلامت اپراتور برعهده واحد HSE شرکت می‌باشد.

۴-۹- مسئولیت برگزاری آموزش‌های لازم در خصوص نحوه صحیح انجام کار و عملکرد ایمن لیفتراک و اخذ گواهینامه‌های رانندگی و مهارتی با واحد آموزش شرکت می‌باشد.

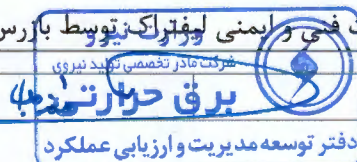
۵- روش اجرایی

۵-۱- بازدیدها و بازرسی‌ها

۵-۱-۱- بازدید روزانه توسط اپراتور قبل از شروع کار انجام شده و موارد نا ایمن به مسئول لیفتراک، گزارش می‌شود. (چک-لیست کد: FR-80-292-0)

۵-۱-۲- بازدید ماهیانه مطابق با (چک لیست کد: FR-80-289-0) توسط واحد نقلیه انجام و در صورت وجود اشکال نسبت به رفع عیب از سوی مسئول لیفتراک اقدام می‌شود.

۵-۱-۳- بازدید سالیانه و اخذ گواهینامه سلامت فنی و ایمنی لیفتراک توسط بازرسی لیفتراک انجام می‌شود.

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۱۳۹۷ / ۱۲ / ۴

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدید نظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره برداری از لیفتراک

۵-۱-۴- بازرسی فنی کلیه قسمت‌های لیفتراک و ملحقات آن بعد از هرگونه تعمیرات و طی دوره‌های زمانی مطابق دستورالعمل‌های شرکت سازنده الزامی بوده و نتایج آن باید در پرونده لیفتراک ثبت و نگهداری شود.

۵-۲- مقررات و اصول ایمنی بهره برداری صحیح از لیفتراک

۵-۲-۱- حضور اپراتور در دوره‌های آموزشی و بازآموزی ایمنی لیفتراک الزامی است. اپراتور باید در خصوص نحوه استفاده از ملحقات لیفتراک، آموزشهای لازم را دیده و مستندات آن در پرونده وی ثبت و نگهداری شود.

۵-۲-۲- اپراتور باید آگاهی‌های لازم در خصوص نوع، حجم، وزن، مرکز ثقل و روش صحیح حمل بار را کسب نموده و از ایمن بودن مسیرهای تردد اطمینان حاصل نماید.

۵-۲-۳- اپراتور موظف است به هنگام کار از وسایل حفاظت فردی متناسب با نوع کار (خصوصاً کفش و کلاه ایمنی) استفاده نماید.

۵-۲-۴- سوار کردن و جابجایی افراد توسط لیفتراک ممنوع است.

۵-۲-۵- استفاده از دکل لیفتراک بعنوان نردبان ممنوع است.

۵-۲-۶- در هنگام رانندگی با لیفتراک استفاده از کمربند ایمنی الزامی است.

۵-۲-۷- درب‌های خروجی، کانال‌ها، موانع، حفاظ‌ها و ستون‌های موجود در محوطه نیروگاه که در مسیر تردد لیفتراک می‌باشند، باید بگونه‌ای رنگ‌آمیزی و متمایز شوند که به سهولت قابل رویت باشند.

۵-۲-۸- تردد افراد در محدوده حرکت لیفتراک ممنوع است؛ کنترل این مورد توسط اپراتور انجام شود.

۵-۲-۹- محدودیت سرعت حرکت لیفتراک در تمامی مسیرها باید مشخص و بر روی تابلوهای راهنما و هشدار دهنده نمایش داده شود؛ این تابلوها توسط مسئول لیفتراک و با نظارت واحد HSE شرکت نصب می‌شوند.

توضیح: حداکثر سرعت مجاز در داخل محوطه‌های سرپوشیده ۱۰ کیلومتر و در محوطه‌های باز ۱۵ کیلومتر می‌باشد.

۵-۲-۱۰- در هنگام رانندگی انجام اعمالی نظیر خوردن، آشامیدن، استعمال دخانیات، صحبت با تلفن همراه و استفاده از داروهای خواب آور و هرگونه شوخی و اعمال غیر ایمن که باعث عدم تمرکز شود، ممنوع است.

۵-۲-۱۱- رانندگی با دست‌ها و کفش‌های خیس، روغنی و یا آغشته به مواد لغزنده ممنوع است.

۵-۲-۱۲- اعضای بدن اپراتور و یا دیگر کارگران تحت هیچ عنوان نباید در بین قطعات متحرک لیفتراک قرار گیرد.

۵-۲-۱۳- توقف لیفتراک در مقابل تاسیسات مربوط به گاز، برق، آتش نشانی، پله‌های اضطراری، آسانسور و تجهیزات امدادی ممنوع است.

۵-۲-۱۴- حرکت لیفتراک فقط در صورتی مجاز است که شاخک‌های آن در پایین‌ترین حد ممکن قرار گرفته باشند.

۵-۲-۱۵- محدوده عملیات لیفتراک باید کاملاً صاف، مسطح و دارای استحکام کافی و عاری از هرگونه لغزندگی باشد.

۵-۲-۱۶- استفاده از لیفتراک و ملحقات آن برای حمل و جابجایی بار با ظرفیت بیش از حد مجاز ایمن ممنوع است.

۵-۲-۱۷- استفاده از لیفتراک با ملحقات سالم، ایمن و متناسب با شرایط محیط کارگاه و نوع بار مجاز می‌باشد.

۵-۲-۱۸- سوار نمودن افراد یا اضافه کردن وزنه در عقب لیفتراک برای ایجاد تعادل ممنوع است.

۵-۲-۱۹- ترمز ناگهانی لیفتراک برای تخلیه بار اکیدا ممنوع است.

وزارت نیرو

شرکت مادر تخصصی تولید نیروی

برق حرارتی

دفتر توسعه مدیریت و ارزیابی عملکرد

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۱۳۹۷ / ۱۲ / ۴ -

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدید نظر: -

دستور العمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

۲-۲۰- هر لیفتراک باید دارای پرونده دستورالعمل‌های شرکت سازنده، سوابق بازرسی‌های فنی، تعمیرات و روش‌های نگهداری باشد.

۲-۲۱- لیفتراک باید مجهز به اتاقک ایمن اپراتور، کمربند ایمنی، چراغ هشدار دهنده، آژیر، بوق دنده عقب، آینه‌های بغل و تجهیزات کنترلی باشد و همچنین برای کار در تاریکی به چراغ‌های مناسب جلو و عقب با نور کافی تجهیز گردد.

۲-۲۲- تردد و فعالیت لیفتراک‌ها در نزدیکی خطوط برق فشار قوی فقط با رعایت مقررات مربوط به حریم خطوط انتقال و توزیع نیروی برق مجاز است.

۲-۲۳- لیفتراک‌هایی که به هر دلیل از سرویس خارج شده و خراب می‌باشند توسط مسئول لیفتراک با برچسب (tag) قرمز مشخص شوند.

۲-۲۴- مسئول لیفتراک با نظارت واحد HSE شرکت، مسیر حرکت لیفتراک را با رنگ زرد مشخص نماید.

۲-۲۵- در زمان‌هایی مانند ساعت‌زنی، تعویض شیفت کاری، زمان غذاخوری و... که تردد افراد زیاد است استفاده از لیفتراک محدود شود.

۲-۲۶- از لیفتراک‌های بنزینی و گازوئیلی به دلیل انتشار گاز مونوکسید کربن (CO)، برای کار در فضاهای سرپوشیده استفاده نشود.

توضیح ۲: سایر مقررات اختصاصی، در آیین‌نامه ایمنی ماشین‌های لیفتراک که در پیوست دستورالعمل آورده شده قابل مشاهده و بهره‌برداری می‌باشد.

۳-۵- مقررات ایمنی کار با لیفتراک

۳-۵-۱- لیفتراک با موتور احتراق داخلی در صورتی می‌تواند در فضای بسته کار کند که بوسیله تمیز کننده دود آگزوز، گازهای مسموم کننده و زیان آور خروجی از آگزوز اصلاح شود یا تهویه موثر و کافی در محل کار لیفتراک وجود داشته باشد. لیفتراک‌های گاز سوز نباید در مجاورت محل‌های حفاری شده یا در محیط‌های پایین‌تر از سطح زمین کار کنند، زیرا گاز LPG سنگین‌تر از هوا بوده و در مناطق پست و گودال‌ها و زیر زمین‌ها تجمع یافته و باعث ایجاد مخاطراتی از جمله وقوع انفجار می‌شود.

۳-۵-۲- جهت استحکام و تعادل بیشتر در زمان جابه‌جایی، بار کمی به عقب به سمت دکل لیفتراک کج شود.

۳-۵-۳- زمانی که لیفتراک در حال حرکت است، بار به سمت بالا و یا پائین آورده نشود.

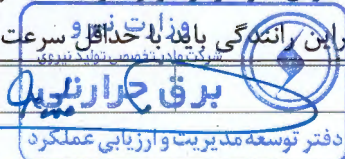
۳-۵-۴- زمانی که لیفتراک در حال حرکت می‌باشد، شاخک‌های آن در پائین‌ترین موقعیت نسبت به سقف لیفتراک قرار داده شود.

۳-۵-۵- زمانی که از بالای بار جلوی لیفتراک دیده نشود، باید به صورت دنده عقب رانندگی کرد، به طوری که بیشترین فضای اطراف در محدوده دید قرار گیرد.

توضیح ۳: فعال بودن سنسور دنده عقب الزامی است.

۳-۵-۶- زمان رانندگی در مسیرهای سربالایی یا سرپایینی، جهت جلوگیری از تماس بار و شاخک با سطح زمین، بار کمی بالاتر از سطح سربالایی یا سرپایینی نگه داشته شود.

۳-۵-۷- به علت اینکه بارهای طویل و عریض از دیگر بارها ناپایدارتر است بارهای عریض باید در سطح پایین نگهداشته و در حفظ تعادل آن دقت شود. زمان حمل بارهای طویل نیز مرکز بار و ظرفیت لیفتراک باید در نظر گرفته شود. از آنجاییکه در هر دو نوع بار فضای زیادی اشغال می‌شود، بنابراین رانندگی باید با حداقل سرعت انجام گردد.

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴ - ۱۲ / ۱۳۹۷

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدیدنظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

۵-۳-۸- نسبت به مرکز ثقل بار آگاهی کامل وجود داشته باشد.

۵-۳-۹- بارهای شل و ناصاف با طناب بسته شود.

۵-۳-۱۰- زمان حرکت به سمت موقعیت بارگیری، از قرار گرفتن شاخک‌ها به زیر بار یا پالت به اندازه کافی و کامل اطمینان حاصل شود.

۵-۳-۱۱- شاخک‌ها به سمت جلو برده شوند تا وقتی که اندکی بار لمس شده و آن را به جلو حرکت دهد.

۵-۳-۱۲- شاخک‌ها به سمت عقب کج شوند تا بار به عقب به سمت دکل لیفتراک بیفتد تا ایستایی آن زیاد گردد.

۵-۳-۱۳- وقتی که بار در حالت تعادل نیست باید سنگین‌ترین بخش بار به سمت دکل لیفتراک باشد تا بار متعادل شود.

۵-۳-۱۴- شاخک‌ها بلند شوند و زمانی که بار به سمت دکل و نگهدارنده بار تکیه داده شده، لیفتراک آرام به سمت جلو حرکت داده شود.

۵-۳-۱۵- وقتی بار بلند شد دکل به آرامی به عقب برگردد.

۵-۳-۱۶- هنگام پایین گذاشتن بار، شاخک‌ها با محل تخلیه بار همسطح شده و سپس بار به محل مورد نظر هدایت شود.

۵-۳-۱۷- شاخک‌ها کمی به سمت جلو کج شوند، تا بار کاملاً از شاخک جدا گردد.

۵-۴- خالی کردن بار تریلر

۵-۴-۱- از مناسب بودن ترمزها اطمینان حاصل شده و چوب‌های چرخ عقب تریلر در سرجای خود قرار گیرد.

۵-۴-۲- قبل از راندن لیفتراک به سمت تریلر جعبه نگهداری بار از نظر ترک خوردگی بازرسی شود.

۵-۴-۳- زمانی که قرار است باری از روی کامیون یا تریلی برداشته شود، جلوی چرخ‌های کامیون یا تریلی "گوه" گذاشته شود.

۵-۵- اطلاعاتی جهت جلوگیری از واژگون شدن

۵-۵-۱- لیفتراک هرگز در سرایشی پارک نشود.

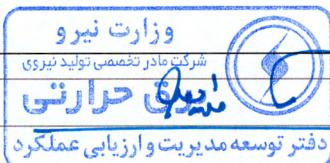
۵-۵-۲- از سطوح شل و لغزان دوری شود.

۵-۵-۳- چرخش سریع لیفتراک می‌تواند لیفتراک را واژگون کند.

۵-۵-۴- سر دو راهی و جاده برآمده احتمال چپ کردن با سرعت بالا بیشتر از همین موقعیت با سرعت پایین است. در سر دوراهی یا مکانهایی که راننده قابلیت دید خوبی ندارد، بار پایین آورده شده و لیفتراک با دنده عقب رانده شود.

۶- بازنگری

بازنگری این دستورالعمل حسب نیاز با تصویب معاونت راهبری تولید و همچنین با تایید دفتر توسعه مدیریت و ارزیابی عملکرد انجام خواهد شد؛ بازنگری کلی به صورت ۳ ساله همانند روند بالا به صورت قطعی انجام می‌شود. نسخه اصلی مکتوب این سند مهمور به مهر تایید سند، در دفتر توسعه مدیریت و ارزیابی عملکرد نگهداری می‌شود. مدت زمان نگهداری تا زمان بازنگری بعدی خواهد بود. لازم به ذکر است نسخه الکترونیکی در دفتر توسعه مدیریت و ارزیابی عملکرد و همچنین دفتر بهسازی نیروگاهها و محیط زیست به مدت نامحدود نگهداری می‌شود.

شرکت مادر تخصصی تولید نیرو
برق حرارتی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴ - ۱۲ / ۱۳۹۷

شماره تجدید نظر: *

تاریخ تجدید نظر: -

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

۷- اسناد مربوطه و پیوست

- ۱-۷- پیوست ۱: چک‌لیست بازدید قبل از شروع بکار لیفتراک (کد: FR-80-292-0)؛
- ۲-۷- پیوست ۲: چک‌لیست بازدید فنی ماهیانه لیفتراک (کد: FR-80-289-0)؛
- ۳-۷- پیوست ۳: چک‌لیست مشخصات لیفتراک و اپراتور (کد: FR-80-288-0)؛
- ۴-۷- پیوست ۴: فرم سوابق تعمیرات لیفتراک (کد: FR-80-299-0)؛
- ۵-۷- پیوست ۵: شکل لیفتراک به همراه نام قطعات و اجزای تشکیل دهنده آن؛
- ۶-۷- پیوست ۶: آیین نامه ایمنی ماشین‌های لیفتراک.

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴ - ۱۳۹۷ / ۱۲ /

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدیدنظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

۸- کنترل سند

۸-۱- صدور سند

مهر و امضا	☐ سند با ضوابط آیین‌نامه تولید، بهره‌برداری و بازرنگری اسناد اداری مطابقت دارد. نام و نام خانوادگی کنترل کننده: مهدی جعفری کرهرودی سمت: مدیرکل دفتر توسعه مدیریت و ارزیابی عملکرد
------------	--

۸-۲- دریافت سند و کنترل‌های لازم

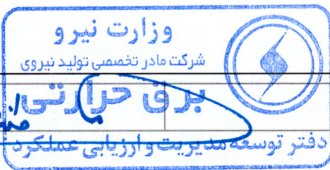
مهر و امضا	نام سازمان: تاریخ دریافت سند: ☐ سند از نظر شکلی (تعداد اوراق، خوانایی و...) کامل است. ☐ سند در فرم‌های مربوطه ثبت گردید. ☐ اسناد منسوخ و یا بی اعتبار مرتبط ابطال گردید. نام و نام خانوادگی کنترل کننده: سمت:
------------	--

۸-۳- بهره‌برداری

مهر و امضا	نام واحد سازمانی: ☐ دریافت سند: تاریخ: ☐ خاتمه دوره اجرا: تاریخ: نام و نام خانوادگی دریافت کننده: سمت:
------------	---

۸-۴- ابطال سند

مهر و امضا	این سند در تاریخ: به استناد ابطال گردید. نام و نام خانوادگی ابطال کننده: سمت:
------------	--

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: WI-80-079-8

تاریخ صدور: ۴ - ۱۲ / ۱۳۹۷

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدیدنظر: -

دستورالعمل ایمنی بهره‌برداری از لیفتراک

۸-۵- تدوین کنندگان

ردیف	نام و نام خانوادگی	پست سازمانی	امضا
۱	ساناز جعفرزاده	رئیس گروه اداره محیط زیست، ایمنی و بهداشت شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی	
۲	حمید پورحسین	رئیس گروه بهبود، اصلاح فرآیندها و بهره‌وری شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی	
۳	خدیجه وکیلی زارچ	کارشناس بهداشت و ایمنی شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی	
۴	صابر نوری الموتی	کارشناس بهبود فرآیندهای شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی	
۵	رضا امیرنژاد	مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت بهره‌برداری و تعمیراتی مینا	
۶	حجت اله گل بابائیان	رئیس گروه ایمنی و بهداشت کار شرکت مدیریت تولید برق شهید سلیمی (نکا)	
۷	رسول حیدری	مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت مدیریت تولید برق رامین اهواز	
۸	مجید تعاونی	مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت مدیریت تولید برق کرمان	
۹	حامد بقایی خواه	کارشناس بهداشت، ایمنی و محیط زیست شرکت مدیریت تولید برق یزد	

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: FR-80-292-0

تاریخ صدور: ۱۳۹۷ / ۱۲ / ۴

شماره تجدید نظر: *

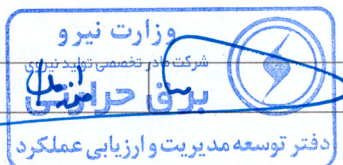
تاریخ تجدیدنظر: -

چک لیست بازدید قبل از شروع بکار لیفتراک

پیوست ۱

تاریخ بازدید:		ظرفیت لیفتراک:		محل استقرار لیفتراک:	
این فرم بایستی قبل از شروع کار توسط اپراتور تکمیل شده و زمانی مجوز شروع به کار وجود دارد که کلیه موارد ذکر شده سالم و بدون عیب باشند.					
ردیف	وضعیت	سالم	معیوب	شرح اشکال	اقدامات
	موارد				
۱	فرمان				
۲	چراغها				
۳	تمام کنترلرها و اهرمها (LEVER)				
۴	وضعیت باطری				
۵	سطح آب				
۶	سطح روغن				
۷	سطح سوخت				
۸	نشانگرها				
۹	آزیر دنده عقب و بوق				
۱۰	آینهها				
۱۱	میزان بودن صندلی راننده				
۱۲	چک فشار باد لاستیکها				
۱۳	چک کردن نشستیها				
۱۴	ترمزها				
اپراتور:		تاریخ و امضا:			
توضیحات:					
تایید کنندگان: مسئول مربوطه		تاریخ و امضا:			
توضیحات:					

رونوشت: واحد HSE، واحد تعمیرات

شماره سند: FR-80-289-0

تاریخ صدور: ۱۳۹۷ / ۱۲ / ۴

شماره تجدید نظر: ۰

تاریخ تجدیدنظر: -

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

چک لیست بازدید فنی ماهیانه لیفتراک

پیوست ۲

تاریخ بازدید:		مشخصات لیفتراک:			محل استقرار لیفتراک:		
ردیف	موارد	وضعیت	سالم	معیوب	شرح اشکال	اقدام انجام شده	ملاحظات
۱	وضعیت کابین						
۲	وضعیت شیشه‌ها و برف پاکن						
۳	وضعیت صندلی						
۴	وضعیت نشانگرها						
۵	وضعیت اهرم‌های کنترلی						
۶	وضعیت صدا در هنگام کار						
۷	وضعیت ارتعاش						
۸	وضعیت کمربند ایمنی						
۹	عملکرد فرمان						
۱۰	وضعیت و عملکرد ترمزها						
۱۱	عملکرد ترمز دستی						
۱۲	وضعیت چراغ‌ها						
۱۳	وضعیت شاخک‌ها						
۱۴	وضعیت زنجیر						
۱۵	وضعیت شیلنگ‌های سیستم هیدرولیک						
۱۶	وضعیت چراغ گردون						
۱۷	وضعیت جک‌های هیدرولیک						
۱۸	وضعیت سیستم هشدار دهنده دنده عقب						
۱۹	وضعیت راهنما						
۲۰	وضعیت بوق هشدار و آژیر						
۲۱	وضعیت آینه‌ها						
۲۲	رنگ بدنه						
۲۳	وضعیت موتور						
۲۴	وضعیت سیستم on/off						
۲۵	وضعیت ساپورت کننده بار						

بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی

شماره سند: FR-80-289-0

تاریخ صدور: ۱۳۹۷ / ۱۲ / ۴ -

شماره تجدید نظر: *

تاریخ تجدید نظر: -

چک لیست بازدید فنی ماهیانه لیفتراک

ملاحظات	اقدام انجام شده	شرح اشکال	معیوب	سالم	مورد وضعیت	ردیف
					وضعیت سازه و دکل‌ها	۲۶
					وضعیت اتصالات سازه	۲۷
					وضعیت مخزن سوخت	۲۸
					وضعیت بست‌های سیستم هیدرولیک	۲۹
					وضعیت چرخ‌ها و لاستیک‌ها	۳۰
					روغنکاری	۳۱
					اتصالات شاسی	۳۲
					وضعیت آگزوز	۳۳
					فیلتر هوا	۳۴
					فیلتر	۳۵
					وضعیت پین‌ها و پیچ‌ها	۳۶

تاریخ و امضاء:

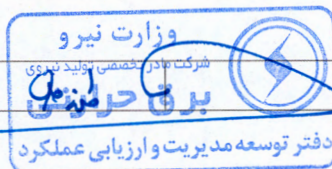
نام و نام خانوادگی بازدیدکننده: نقلیه/تعمیرات

تاریخ و امضاء:

نام و نام خانوادگی تاییدکنندگان: تعمیرات / مسئول مربوطه

توضیحات:

رونوشت: واحد HSE ، واحد تعمیرات

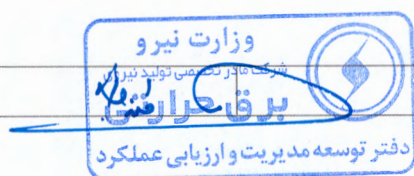

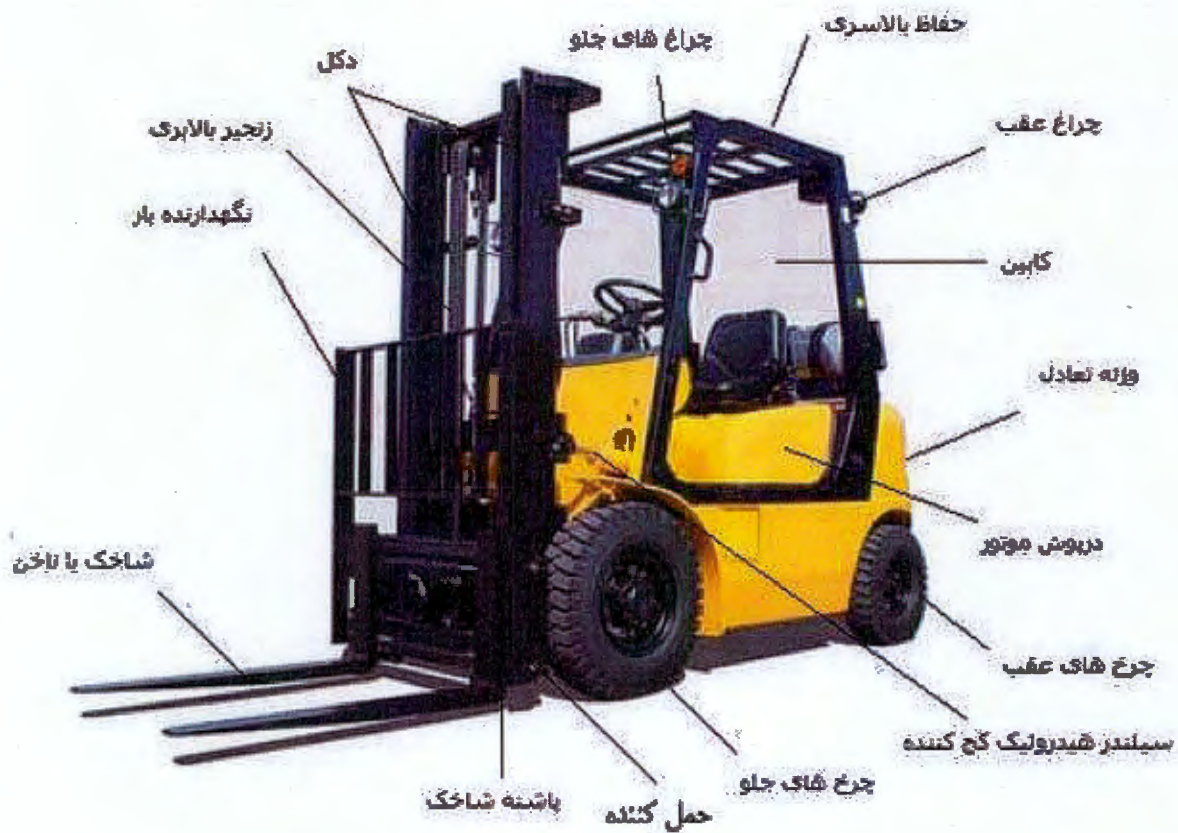
شماره سند: FR-80-288-0 تاریخ صدور: ۱۳۹۷ / ۱۲ / ۰۴ شماره تجدید نظر: * تاریخ تجدید نظر: -	بهداشت، ایمنی، محیط زیست و امور اجتماعی	
چک لیست مشخصات لیفتراک و اپراتور		

پیوست ۳

اطلاعات اپراتور		اطلاعات لیفتراک		
گواهینامه ویژه:	دارد ☐ ندارد ☐	پلاک مشخصات:	دارد ☐ ندارد ☐	
گذراندن دوره عمومی ایمنی:	بلی ☐ خیر ☐	شرکت سازنده:		
گذراندن دوره تخصصی ایمنی و فنی:	بلی ☐ خیر ☐	شماره سریال:		
وضعیت شغلی:	صرفاً اپراتور است ☐ به صورت موردی اپراتور است ☐	مدل:		
		سال ساخت:		
اعلام نواقص:	نام اپراتور:	مشخصات و مدارک فنی:	دارد ☐ ندارد ☐	
		ظرفیت (تناز):		
		محل استقرار:		
	تاریخ بازرسی قبلی:	آخرین تاریخ تعمیرات اساسی:	کد:	
			انرژی / سوخت مصرفی لیفتراک	گازی ☐ گازوئیلی ☐ برقی ☐ بنزینی ☐ دوگانه ☐
تاریخ و امضاء:		نگمیل کننده: مسئول لیفتراک		
تاریخ و امضاء:		تایید کننده: واحد تعمیرات / مسئول مربوطه:		
توضیحات:				

رونوشت: واحد نقلیه، واحد HSE، واحد تعمیرات

پیوست ۵: شکل لیفتراک به همراه نام قطعات و اجزای تشکیل دهنده آن

آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک

باسمه تعالی

هدف:

به منظور تامین و ارتقاء سطح ایمنی و حفاظت نیروی کار و همچنین صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور و ایمن سازی محیط کارگاه ها و پیشگیری از حوادث منجر به صدمات جانی و خسارات مالی مقررات این آئین نامه به استناد ماده ۸۵ قانون کار جمهوری اسلامی ایران تدوین گردیده است.

فصل اول - تعاریف:

لیفتراک: ماشینی است دارای یک دکل، شاخک و ملحقات که با توجه به نوع فعالیت برای حمل و نقل، جابجائی و انبار نمودن بارها در اشکال و ظرفیت های مختلف طراحی و ساخته می شود و متناسب با نوع کار و محیط از سوخت های فسیلی، گاز یا برق استفاده می کند.

ظرفیت: حداکثر بار مجاز ایمن که توسط لیفتراک جابجا می شود و بوسیله کارخانه سازنده بر روی پلاک مشخصات ماشین درج شده است.

ملحقات لیفتراک: کلیه تجهیزاتی که توسط شرکت سازنده لیفتراک، مطابق با استانداردهای لازم برای حمل و جابجائی بارهای خاص به دکل یا شاخک لیفتراک اضافه می شود.

تجهیزات کنترلی: تجهیزاتی نظیر گیج ها، کنترل کننده ها و نشانگر سرعت که بوسیله آنها وضعیت و عملکرد لیفتراک تحت کنترل در می آید.

فصل دوم - مقررات عمومی:

ماده ۱- رانندگان لیفتراک باید آموزش های لازم در خصوص نحوه صحیح کار و عملکرد ایمن لیفتراک را فرا گرفته و همچنین دارای گواهینامه ویژه لیفتراک باشند.

ماده ۲- رانندگان لیفتراک موظفند به هنگام کار از وسایل حفاظت فردی متناسب با نوع کار استفاده نمایند.

ماده ۳- سوار نمودن و انتقال کارگران و دیگر افراد متفرقه توسط لیفتراک ممنوع است.

ماده ۴- در هنگام رانندگی با لیفتراک استفاده از کمربند ایمنی الزامی است.

ماده ۵- در صورتی که لیفتراک یا بار آن به هر علت دچار عدم تعادل یا واژگونی گردد، راننده نباید تا رفع کامل خطر از داخل کابین خارج شود.

آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک

- ماده ۶-** چیدمان محصولات و مواد در طول مسیر و تقاطع کارگاه ها باید بگونه ای باشد که راننده از دید کافی برخوردار گردد.
- ماده ۷-** محدوده عملیات و تردد لیفتراک در کارگاه باید به طور واضح و مشخص علامت گذاری گردد.
- ماده ۸-** تردد کارگران و افراد متفرقه در محدوده حرکت لیفتراک ممنوع است.
- ماده ۹-** کارفرما مکلف است با ایجاد نقاط و خطوط رنگ آمیزی شده، محل های عبور و مرور کارگران و افراد متفرقه را مشخص نماید.
- ماده ۱۰-** محدودیت سرعت حرکت لیفتراک در تمامی مسیرها باید مشخص و بر روی تابلوهای راهنما و هشدار دهنده نمایش داده شود.
- ماده ۱۱-** درب های خروجی، کانال ها، موانع، حفاظ ها و ستون های موجود در محوطه کارگاه که در مسیر تردد لیفتراک ها می باشند، باید بگونه ای رنگ آمیزی شوند که به سهولت قابل رویت باشند.
- ماده ۱۲-** رنگ بدنه لیفتراک باید کاملاً مشخص و متمایز از رنگ محیط باشد.
- ماده ۱۳-** رانندگان لیفتراک مکلفند ضمن رعایت قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی از مسیرهای مشخص شده تردد نمایند.
- ماده ۱۴-** توقف لیفتراک در مقابل تاسیسات مربوط به گاز، برق، آتش نشانی، پله های اضطراری، آسانسور و تجهیزات امدادی ممنوع است.
- ماده ۱۵-** حرکت لیفتراک فقط در صورتی مجاز است که شاخک های آن در پایین ترین حد ممکن قرار گرفته باشد.
- ماده ۱۶-** رانندگان لیفتراک در هنگام رانندگی بایستی از انجام اعمالی نظیر خوردن، آشامیدن، استعمال دخانیات، صحبت با تلفن همراه و استفاده از داروهای خواب آور و هرگونه شوخی و اعمال غیر ایمن که باعث عدم تمرکز می گردد، خودداری نمایند.
- ماده ۱۷-** محدوده عملیات لیفتراک باید کاملاً صاف، مسطح و دارای استحکام کافی و عاری از هرگونه لغزندگی باشد.
- ماده ۱۸-** استفاده از لیفتراک و ملحقات آن برای حمل و جابجائی بار با ظرفیت بیش از حد مجاز ایمن ممنوع است.

آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک

- ماده ۱۹-** کارفرما مکلف به استفاده از لیفتراک و ملحقات سالم، ایمن و متناسب با شرایط محیط کارگاه و نوع بار می باشد.
- ماده ۲۰-** در حمل و نقل و جابجائی بارهایی که راننده از دید کافی برخوردار نمی باشد، انتخاب روش های ایمن برای جابجائی بار الزامی است.
- ماده ۲۱-** حمل و جابجائی بارهای با طول زیاد و یا دارای نوسان باید در پائین ترین حد ممکن و با رعایت کلیه مسائل ایمنی صورت پذیرد.
- ماده ۲۲-** جابجایی و حمل بار در صورتی که باعث عدم تعادل بار یا لیفتراک گردد ممنوع است.
- ماده ۲۳-** سوار نمودن افراد یا اضافه کردن وزنه در عقب لیفتراک برای ایجاد تعادل ممنوع است.
- ماده ۲۴-** ترمز ناگهانی لیفتراک برای تخلیه بار اکیدا ممنوع است.
- ماده ۲۵-** برای جابه جایی بار، نباید آنرا با شاخک لیفتراک به جلو هل داد.
- ماده ۲۶-** استفاده از دو یا چند لیفتراک برای حمل یک بار و یا افزایش ارتفاع عملکرد ممنوع است.
- ماده ۲۷-** راننده لیفتراک باید در خصوص نحوه استفاده از ملحقات، آموزش های لازم را دیده و مستندات آن در پرونده وی ثبت و نگهداری گردد.
- ماده ۲۸-** راننده لیفتراک باید آگاهی های لازم در خصوص نوع، حجم، وزن، مرکز ثقل و روش صحیح حمل بار را کسب نموده و از ایمن بودن مسیر های تردد اطمینان حاصل نماید.
- ماده ۲۹-** بازدید کلیه قسمت های لیفتراک و ملحقات آن قبل از شروع هر شیفت کاری توسط راننده الزامی است.
- ماده ۳۰-** بازرسی فنی کلیه قسمت های لیفتراک و ملحقات آن بعد از هرگونه تعمیرات و طی دوره های زمانی مطابق دستورالعمل های شرکت سازنده الزامی بوده و نتایج آن باید در پرونده لیفتراک ثبت و نگهداری شود.
- ماده ۳۱-** هر لیفتراک باید دارای یک پرونده که حاوی دستورالعمل های شرکت سازنده و همچنین سوابق بازرسی های فنی، تعمیرات و روش های نگهداری است، باشد.
- ماده ۳۲-** استفاده از لیفتراک و اجزاء آن بعنوان نردبان و یا جایگاه کار کارگران اکیدا ممنوع است.
- ماده ۳۳-** حمل افراد توسط شاخک های لیفتراک یا پالت ممنوع است.

آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک

ماده ۳۴- لیفتراک باید مجهز به اطاقک ایمن راننده، کمربند ایمنی، چراغ هشدار دهنده، آژیر، بوق دنده عقب، آینه های بغل و تجهیزات کنترلی باشد و همچنین برای کار در تاریکی به چراغهای مناسب جلو و عقب با نور کافی تجهیز گردد.

ماده ۳۵- تردد و فعالیت لیفتراک ها در نزدیکی خطوط برق فشار قوی فقط با رعایت مقررات مربوط به حریم خطوط انتقال و توزیع نیروی برق مجاز است.

ماده ۳۶- راننده لیفتراک باید از رانندگی با دست ها و کفش های خیس، روغنی و یا آغشته به مواد لغزنده خودداری نماید.

ماده ۳۷- اعضای بدن راننده و سایر دیگر کارگران تحت هیچ عنوان نباید در بین قطعات متحرک لیفتراک قرار گیرد.

فصل سوم - مقررات اختصاصی :

ماده ۳۸- قراردادن شاخک ها بر روی زمین، کشیدن ترمز دستی، خاموش نمودن موتور و کلید قطع کن و خارج کردن کلید از سوئیچ قبل از ترک لیفتراک الزامی است.

ماده ۳۹- حمل لیفتراک به طبقات باید توسط بالابر مخصوص حمل بار که متناسب با وزن و حجم لیفتراک است صورت پذیرد، در این حالت خاموش نمودن موتور، پایین کشیدن شاخک ها و کشیدن ترمز دستی الزامی است.

ماده ۴۰- برای جابجائی بارهای ناهمگن مشخص نمودن مرکز ثقل الزامی است و باید این مرکز ثقل در وسط شاخک ها قرار گیرد.

ماده ۴۱- انجام کلیه امور تعمیراتی و همچنین جوشکاری بر روی بدنه، شاخک ها و محقات لیفتراک به منظور از بین بردن ترک ها و فرسودگی های سطحی ممنوع بوده و در صورت نیاز این امر فقط با نظارت شرکت سازنده مجاز است.

ماده ۴۲- به منظور جابه جایی بارهائی که از ایستایی کاملی بر روی شاخک های لیفتراک برخوردار نیستند باید از پالت های متناسب با نوع، جنس و حجم آن استفاده نمود.

ماده ۴۳- ایجاد زاویه منفی دکل برای جلوگیری از سقوط بار از روی شاخک های لیفتراک الزامی است.

ماده ۴۴- قرارگیری نوک شاخک ها بر روی زمین برای تخلیه بار الزامی است.

ماده ۴۵- در موقع حرکت یا روشن بودن لیفتراک بجز راننده، کسی حق حضور بر روی بدنه یا داخل اطاقک را ندارد.

آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک

ماده ۴۶- حضور، تردد و انجام هرگونه عملیات اجرایی و تعمیراتی در زیر شاخک ها یا ملحقات لیفتراک ممنوع است.

ماده ۴۷- در فضاهای بسته که فاقد سیستم تهویه مناسب است ، استفاده از لیفتراک های با موتور احتراقی ممنوع بوده و باید از لیفتراک های برقی استفاده گردد.

ماده ۴۸- در زمان تعویض یا شارژ سیلندر گاز لیفتراک و همچنین تعویض و بازدید باطری لیفتراک برقی کارگران مسئول مربوطه باید به وسایل حفاظت فردی متناسب با نوع کار مجهز باشند.

ماده ۴۹- شارژ باطری لیفتراک های برقی باید در حضور مسئول مربوطه انجام گیرد.

ماده ۵۰- صندلی لیفتراک باید دارای شرایط ارگونومی مناسب بوده و به طور پیوسته مورد بررسی قرار گرفته و در صورت مشاهده هرگونه عیب و نقص، تعمیر یا تعویض گردد.

ماده ۵۱- سقف و بدنه کابین لیفتراک باید از استحکام کافی برخوردار بوده و با توجه به نوع کار و شرایط محیطی، ایمنی راننده را تامین نماید.

ماده ۵۲- برای حمل پاتیل های مذاب باید از لیفتراک هایی که به این منظور طراحی و ساخته شده اند ، استفاده نمود.

ماده ۵۳- توقف لیفتراک های گازی در مجاورت شعله های باز، راه پله ، ورودی زیر زمین ، کف شوی فاضلاب ، چاله سرویس و کلیه اماکنی که احتمال تجمع گازهای ناشی از نشت گاز سیلندر لیفتراک را دارند ، ممنوع است.

ماده ۵۴- شیر گاز سیلندر لیفتراک گازی در زمان خاموش بودن باید بسته باشد.

ماده ۵۵- به منظور پیشگیری از خطر انفجار و اشتعال ، تعویض کپسول های گاز باید یا موتور خاموش و در خارج از محیط سر بسته کارگاهی و بانظارت سرپرست کارگاه و بارعایت کلیه مقررات ایمنی صورت پذیرد.

ماده ۵۶- هنگام حمل و جابجایی بارها در سرازیری، راننده لیفتراک فقط مجاز به حرکت با دنده عقب می باشد.

فصل چهارم - سایر مقررات :

ماده ۵۷- نصب لوح فلزی حاوی مشخصات فنی بر روی بدنه لیفتراک الزامی است.

آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک

ماده ۵۸- رعایت دستورالعمل های شرکت سازنده برای کلیه عملیات بهره برداری و تعمیرات لیفتراک الزامی است.

ماده ۵۹- بارهایی که احتمال ریزش، لغزش و یا سر خوردن آنها وجود دارد ، باید بطور اطمینان بخشی مهار و سپس حمل گردند.

ماده ۶۰- بارها بر روی یکدیگر و یا داخل قفسه ها باید متناسب با ظرفیت بار و استقامت آنها باشد.

ماده ۶۱- اخذ تأییدیه بازرسی فنی و سالیانه لیفتراک ها از شرکت سازنده و یا مراکز رسمی و معتبر مورد تایید وزارت کار و امور اجتماعی الزامی است.

ماده ۶۲- استفاده از شعله باز برای نشت یابی گاز در لیفتراک های گازی اکیدا ممنوع است

ماده ۶۳- با عنایت به ماده ۸۸ قانون کار جمهوری اسلامی ایران ؛ کلیه وارد کنندگان ، تولیدکنندگان، فروشندگان ، عرضه کنندگان و بهره برداری کنندگان از ماشین های لیفتراک مکلف به رعایت استاندارد تولید و موارد حفاظتی و ایمنی که در کتابچه اطلاعات فنی لحاظ می شود، می باشند.

ماده ۶۴- مسئولیت رعایت مقررات این آئین نامه بر عهده کارفرمای کارگاه بوده و در صورت وقوع هرگونه حادثه به دلیل عدم توجه کارفرما به الزامات قانونی، مکلف به جبران کلیه خسارات وارده به زیان دیدگان می باشد.

این آیین نامه مشتمل بر ۴ فصل و ۶۴ ماده به استناد مواد ۸۵ و ۹۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۹ توسط شورای عالی حفاظت فنی تهیه و در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳ به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی رسیده است.